

Posicionament sobre el desplegament de les energies renovables a Catalunya

En els últims 15 anys, els successius Governos de la Generalitat han dedicat importants esforços al desenvolupament energètic de Catalunya mitjançant diverses versions del Pla Energètic de Catalunya (PECAC), on es feia èmfasi en les energies renovables, especialment l'eòlica. **Lamentablement, les dificultats administratives van impedir un compliment efectiu d'aquests plans.**

Entre els anys 2015 a 2019 s'han realitzat treballs de prospectiva i de programació i s'ha promulgat una Llei de Transició Climàtica i Energètica -amb una planificació ambiciosa d'implantació d'energies renovables-, especialment eòlica i fotovoltaica-, **tot i què els resultats segueixen molt per sota del què es podria esperar.**

Per corregir aquesta situació, el passat 29 de novembre de 2019 va entrar en vigor l'ambiciós Decret Llei 16/19 "de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables" (DL 16/19), que modifica -entre d'altres- la Llei 16/17 del Canvi Climàtic, el DL 1/2010, el text refós de la Llei d'Urbanisme, i regula els procediments d'autorització de les instal·lacions de producció eòliques i fotovoltaïques. Un decret doblement oportú, a l'alinejar-se amb els objectius del PNIEC (Plan Nacional Integrado de Energía y Clima) de l'Estat espanyol, i amb el Green Deal, l'objectiu prioritari de la nova presidència de la UE.

- **Aquests canvis legislatius són la constatació que calia actualitzar tant els objectius d'emissions com la legislació urbanística i els procediments d'implantació -generals i específics- dels parcs eòlics i fotovoltaïcs, així com els procediments de resolució.**

Pel compliment dels plans d'implantació de plantes fotovoltaïques i de parcs eòlics fins al 2030 s'hauria d'incrementar la potència instal·lada a partir d'energies renovables eòlica i fotovoltaica dels 3.000 MW de l'any 2018 fins els 15.000 MW el 2030. **Sense aquestes noves energies renovables no serà possible el compliment dels objectius climàtics, un objectiu molt ambiciós, però assolible tècnicament.**

Segons dades de Red Eléctrica Española (REE), a de 30 d'agost de 2020 la capacitat de potència instal·lada en energies renovables a Catalunya suposa només el 7,9 % (4.580 MW) de la instal·lada a tot l'Estat espanyol (península), i la potència autoritzada pendent de posar en servei representa el 4,0% (5.071 MW).

- **Aquestes xifres demostren un clar i injustificat retard en el desenvolupament de les energies renovables a Catalunya respecte el sistema elèctric peninsular. Aquest retard s'ha accelerat des de la publicació del DL16/19, quan les sol·licituds en curs catalanes suposen el 25,3% del total (14.640 MW).**

A data 30 de setembre, la Ponència d'Energies Renovables -de la qual formen part quatre departaments de la Generalitat- ha aprovat la tramitació de projectes eòlics de 1.037 MW i de 282 MW de projectes fotovoltaïcs. **En primera instància, s'han aprovat només el 56% dels projectes eòlics i el 67% dels fotovoltaïcs.**

- En una situació d'emergència climàtica com l'actual, **creiem que cal establir prioritats entre la implantació de la generació renovable i la coexistència amb les zones agrícoles i ramaderes. Aquest és un dels canvis de mentalitat i procediment que hauria d'establir el Govern de la Generalitat si realment vol promoure la implantació de les energies renovables a Catalunya, per arribar als 15.000 MW el 2030, que resulten de la implementació dels objectius abans esmentats.**
- **Cal fugir del discurs fàcil d'oposició a l'ocupació de camps de conreu, per integrar l'energia fotovoltaïca a l'autoconsum, a la neteja dels corredors forestals, a reforçar l'activitat**

econòmica del territori i, en resum, a identificar i promoure activament usos que, a més de la generació elèctrica neta, aportin valor afegit addicional.

Les primeres resolucions de la Ponència d'Energies Renovables que tramita el Regim d'Autorització d'Instal·lacions Eòliques i Fotovoltaïques han aprovat la tramitació i posterior construcció de només 26 projectes dels 44 presentats. Dels parcs eòlics -amb una potència sol·licitada de més de 900 MW-, se n'han autoritzat 261 MW i d'instal·lacions fotovoltaïques se n'han autoritzat 45 MW, dels més de 100 MW sol·licitats.

- **Creiem que cal que s'incrementi el nombre i el ritme d'instal·lacions aprovades i cal incrementar la implantació de l'energia fotovoltaïca, que considerem una oportunitat per a tot el territori.**

L'energia fotovoltaïca té dos àmbits de desplegament: els parcs solars, i la generació integrada, principalment per a l'autoconsum. Preocupa especialment, i cal fer-ne una reflexió, sobre quin paper ha de tenir l'autoconsum en el món rural. Les empreses industrials situades en l'entorn rural representen una oportunitat competitiva del futur creixement i de la re-industrialització de Catalunya. Són, doncs, una oportunitat per a la Catalunya no metropolitana.

- **Per a un bon desplegament d'aquestes infraestructures al territori cal actuar com s'ha fet històricament: incorporant mesures correctores d'impacte, no amb prohibicions.**

Des de les institucions d'Enginyers Industrials de Catalunya -Associació i Col·legi- ens comprometem a treballar en la difusió d'aquests models energètics i industrials Per aquests motius, pensem que és necessari:

- **un canvi en la percepció social, tècnica i -sobretot- administrativa de l'energia eòlica i la fotovoltaïca.**
- **assumir que caldrà ocupar territori, i que els projectes d'autoconsum domèstic, terciari i industrial han de ser els prioritaris pel sentit de beneficis territorials que comporten i la participació de molts actors locals.**
- **que la tramitació administrativa** (obtenció de l'autorització administrativa, permís de construcció, expropiacions, etc..) **sigui fàcil i ràpida per evitar que els projectes s'eternitzin, o que incompleixin els terminis** de l'article 1 del RDL 23/2020, amb el conseqüent perjudici econòmic pel promotor.
- **contemplar la possibilitat de Declaració d'Utilitat Pública per facilitar la tramitació** -amb tot el que significa aquest caràcter- i **que prevalgui l'ús del territori per energies renovables per sobre d'altres consideracions legítimes d'utilitat privada.**
- **prioritzar el finançament d'aquests projectes rendibles, amb línies de crèdit (al voltant dels 10 anys)** i amb major dotació de l'actual, com una oportunitat de negoci a mig i llarg termini.
- **promoure projectes singulars d'eficiència energètica** que impliquin innovació, com la generació verda d'Hidrogen.
- **impulsar l'aprovació de projectes d'ús mixt energètic/agrícola del territori**, que posin de manifest que energia i agricultura són perfectament compatibles.
- **establir prioritats entre la preservació de les zones agrícoles no productives i la utilització d'aquests espais per a parcs fotovoltaïcs.**

- **garantir una adequada retribució dels excedents que resulten en les instal·lacions d'autoconsum** quan la producció és superior al consum autoalimentat.

Aquest és un repte de país i, ahora, un repte generacional.

Enginyers Industrials de Catalunya
Junta Directiva de l'Associació
Junta de Govern del Col·legi

Barcelona, 26 d'octubre de 2020